

KARTA PRACY DO LEKCJI 26.

TEMAT: SPRAWA POLSKA W CZASIE I WOJNY ŚWIATOWEJ

ZADANIE 1. Rozstrzygnij, czy zamieszczony niżej rysunek Józefa Rapackiego jest satyryczną interpretacją zapisów *Aktu 5 listopada 1916 r.* Odpowiedź uzasadnij.

Muzeum Narodowe w Warszawie

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

ZADANIE 2. Przeczytaj teksty źródłowe i wskaż różnice w obietnicach składanych Polakom przez dwa organy władzy w Rosji.

Źródło 1.

Orędzie Piotrogradzkiej Rady Delegatów Robotniczych i Żołnierskich do narodu polskiego – 27 marca 1917 r.

Do Narodu Polskiego.

Reżym carski, który w ciągu półtora wieku dławił zarówno naród polski, jak i rosyjski, został obalony wspólnymi siłami proletariatu i wojska.

Zawiadamiając naród polski o tym zwycięstwie wolności nad ogólnorosyjskim żandarmem, Piotrogradzka Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich oświadcza, że demokracja Rosji stoi na stanowisku uznania narodowo-politycznego samookreślenia narodów, i oznajmia, że Polska ma prawo do całkowitej niepodległości pod względem państwowo-międzynarodowym.

Przesyłamy narodowi polskiemu swe braterskie pozdrowienia i życzymy mu powodzenia w oczekującej go walce o wprowadzenie w niepodległej Polsce demokratycznego republikańskiego ustroju.

Piotrogradzka Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich.

<https://historia.org.pl/2017/02/27/oredzie-piotrogradzkiej-rady-delegatow-robotniczych-i-zolnierskich-do-narodu-polskiego-z-dnia-27-marca-1917-r/>

Źródło 2.

Proklamacja rosyjskiego Rządu Tymczasowego do Polaków, wydana w Petersburgu 29/16 III 1917 r. (fragmenty)

[...] Naród rosyjski, który zrzucił jarzmo, uznaje i dla polskiego narodu braterskie pełne prawo stanowienia o swym losie z własnej woli. Wiemy umowom ze sprzymierzonymi, wierny całemu planowi walki przeciw zaczepnemu germanizmowi, Rząd Tymczasowy współdziała w tworzeniu niepodległego państwa polskiego, złożonego z tych wszystkich obszarów, których ludność jest w większości polska, w zamian za rękojmię pokoju w przyszłej przebudowanej Europie.

Związane z Rosją za pomocą wolnej unii militarnej Państwo Polskie tworzyć będzie mocny wał przeciw naciskowi mocarstw centralnych na narody słowiańskie. [...]

Wiek XX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 67, 68.

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

ZADANIE 3. Zapoznaj się z 13. punktem orędzia prezydenta USA Wilsona (podręcznik, str. 250) oraz zamieszczonym niżej tekstem źródłowym i wyjaśnij przyczyny poparcia przez państwa Zachodu idei odrodzenia państwa polskiego.

Fragment oświadczenia podpisanego przez premierów Francji Georges'a Clemenceau, Wielkiej Brytanii Davida Lloyd George'a i Włoch Vittoria Emanuele Orlanda na konferencji aliantów w sprawie niepodległego państwa polskiego – 3 czerwca 1918 r.

II. Utworzenie zjednoczonego i niepodległego Państwa Polskiego, z wolnym dostępem do morza, stanowi jeden z warunków trwałego i sprawiedliwego pokoju oraz panowania prawa w Europie.

Odbudowa i rozwój państwowości polskiej w świetle dokumentów 1908–1921, wybór i oprac. J. Misztal, Gliwice 1993.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 4. Na podstawie pogadanki nauczyciela uzupełnij tekst.

W sierpniu roku w Krakowie Józef Piłsudski stworzył pierwszą polską jednostkę wojskową, czyli, której celem było wywołanie powstania w

Po niepowodzeniu tej akcji, dzięki poparciu galicyjskich polityków, władze austriackie zgodziły się na sformowanie nowej polskiej jednostki, czyli Pierwszy bój żołnierze I Brygady stoczyli jeszcze w grudniu 1914 r. pod Następnie I i II Brygada walczyły na froncie wschodnim m.in. w bitwach pod,, gdzie słynną szarżą zatrzymano rosyjskie wojska w ich ofensywie, a w 1916 r. pod, która okazała się najkrwawszą bitwą w historii polskich oddziałów w I wojnie światowej.